

GEMEENTERAAD

Datum raadsvergadering : 11 december 2014

Punt : 15

Onderwerp : **Financieel Vangnet**

Portefeuillehouder : A. Dijkstra

Afdeling : Welzijn

Vragen bij : J. Cijntje

Voorstel

Het college stelt de raad voor om de beleidsnota 'Naar een financieel vangnet' vast te stellen.

Inleiding

De nota 'Naar een financieel vangnet' is de uitwerking van de in de beleidsnota 'Sociaal Domein in de praktijk' geformuleerde beleidskeuzes: *'er wordt een vangnet ingericht, waarin het huidige minimabeleid en bijzondere bijstand worden opgenomen. In plaats van categoriale inzet van budgetten wordt een regeling uitgewerkt gericht op het realiseren van maatwerk in financiële ondersteuning voor burgers.'*

Probleemstelling

Dit voorstel omvat feitelijk een hervorming van het huidige minimabeleid. Minimabeleid heeft tot doel de participatie van kwetsbare inwoners die leven om en nabij het sociaal minimum te vergroten. Het huidige minimabeleid kent categoriale regelingen die haaks staan op de wens om meer maatwerk te kunnen leveren. Het nieuwe financiële vangnet zal daarnaast het aantal regelingen terugbrengen en biedt meer mogelijkheden voor maatwerk.

Het huidige minimabeleid /armoedebelaid bestaat uit een zestal; categoriale regelingen:

1. Sprokkelkosten;
2. Meedoen Kinderen;
3. Meedoen Gezin;
4. Duurzame gebruiksgoederen;
5. Collectieve ziektekosten verzekering minima (AV Frieso)
6. Langdurigheidstoelag.

Daarnaast kunnen burgers een beroep doen op Bijzondere Bijstand (een individuele maatwerkregeling). De gemeente voert zelfstandig ook beleid op het terrein van kwijschelding van gemeentelijke heffingen.

Nieuw Minimabeleid: Het nieuwe vangnet

In het beleidsplan 'Sociaal Domein in de praktijk' is de keuze gemaakt om een sociaal vangnet in te richten, waarin het huidige minimabeleid en bijzondere bijstand worden opgenomen. Dat betekent dat het huidige minimabeleid moet worden hervormd. In de nieuwe aanpak wil de gemeente maatwerk leveren. Maatwerk om aan of voor een burger een individueel budget beschikbaar te stellen voor noodzakelijke uitgaven, juist om de zelfredzaamheid te versterken. Dit is ook in de lijn met de nieuwe participatiewet.

Het nieuwe vangnet omvat de volgende componenten:

1. De bijzondere bijstand;
2. Het maatwerkbudget gebiedsteams;
3. Een participatiefonds;
4. Een kindpakket.

Argumenten

Met de nota 'Naar een financieel vangnet' wordt voldaan aan uw opdracht om een sociaal vangnet in te richten. De nota voorziet in een basisinfrastructuur die garandeert dat kwetsbare personen met (acute) – die niet zelfredzaam zijn en niet terug kunnen vallen op een sociaal netwerk- altijd op hulp en ondersteuning mogen rekenen.

Een financieel vangnet vormt een essentieel onderdeel van het bredere sociale vangnet. In de nieuwe aanpak staat centraal dat de eigen mogelijkheden van burgers worden benut. Dat uitgangspunt zal er toe leiden dat ook vaker een beroep zal worden gedaan op een eigen bijdrage, Insteek van het nieuwe beleid is voorkomen dat er burgers zijn die vanwege financiële kwetsbaarheden geen beroep op ondersteuning kunnen doen.

Kanttekeningen

Het creëren van ruimte voor maatwerk kan schuren met het begrip rechtszekerheid. Burgers ontvangen maatwerk toegesneden op hun persoonlijke situatie. Van te voren is dus niet te berekenen waar men 'recht' op heeft. Dit is een grote wijziging met het huidige beleid.

De regeling vervanging duurzame gebruiksgoederen komt te vervallen. Deze regeling is destijds ingericht omdat het reserveren voor vervanging van duurzame gebruiksgoederen (wasmachine, gasformuis, koelkast etc.) met een inkomen om en nabij het sociaal minimum nagenoeg onmogelijk is. Deze situatie is onveranderd. In het nieuwe beleid staat participatie voorop. Alleen als het vervangen van een duurzaam gebruiksgoed de participatie van burgers vergroot kan een bijdrage geleverd worden uit het participatiefonds. De effecten van deze beleidswijziging zullen in 2015 gevolgd moeten worden.

Daarnaast is het relevant te vermelden dat minimabeleid en het nieuwe financiële vangnet open-einde regelingen zijn. Het creëren van maatwerk verandert deze situatie niet. Open-einde regelingen dragen een financieel risico met zich mee.

Aanpak/organisatie

De cliëntenraad werk en inkomen van de dienst SoZaWe is om advies gevraagd. Dit advies was bij het opstellen van deze nota nog niet ingediend. Op 5 november is door de gemeente Menameradiel bij de cliëntenraad nogmaals het belang van inspraak benadrukt en verzocht om uiterlijk 20 november aanstaande een advies in te dienen. Daarnaast is het Wmo platform van de gemeente Menameradiel verzocht om advies. Dit advies treft u als bijlage aan.

Financiën

Uitgangspunt is dat de beschikbare budgetten leidend zijn. Daarbij moeten wij wel aangeven dat het open einde regelingen zijn. Er is op voorhand geen zekerheid over de mate van beroep dat op de regelingen gedaan zal worden.

Voor de financiering hebben de gemeenten in Noordwest de volgende budgetten beschikbaar:

- Bijzondere bijstand (basis begroting 2015);
- Budgetten Minimabeleid (basis begroting 2015);
- "Klijnsma middelen" voor intensivering armoede en schuldenbeleid voor Noordwest is in 2015 een bedrag van € 348.892 beschikbaar;
- Compensatiegelden voor afschaffing Wtcg/CER . Voor Noordwest is in 2015 een bedrag van € 1.252.385 beschikbaar;
- Integratie-uitkering: Onder andere de middelen die worden bespaard vanwege het omzetten van de Huishoudelijke Hulp naar een Algemene Voorziening (aandeel uit integratie-uitkering).

Voor een uitgebreidere financiële toelichting verwijzen we naar de bijlage met daarin de begroting van de Dienst SoZaWe onderdeel financieel vangnet.

Juridische grondslag

Participatiewet en Wmo 2015.

Communicatie

Zie onder aanpak/organisatie

Bijlagen

Nota 'Naar een financieel vangnet'

Leeswijzer behorende bij de nota

Begroting Dienst SoZaWe (onderdeel financieel vangnet)

Menaam, 11 november 2014

Burgemeester en wethouders van Menameradiel,
de secretaris, de burgemeester,